

MASTER OF LIBRARY & INFORMATION SCIENCE (CBCS-2018 COURSE)
M.Lib. & Inf. Sc. Sem-II : WINTER :- 2021
SUBJECT: INFORMATION PROCESSING & RETRIEVAL

Day : Thursday
Date 27-01-2022

W-20402-2021

Time : 10:00 AM-01:00 PM
Max. Marks: 60

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Explain the Definition and steps of thesaurus. (12)

OR

Describe the nature and terms relation of thesaurus.

Q.2 Discuss the standards for bibliographic record format. (12)

OR

Explain the bibliographic description of non-print media.

Q.3 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Describe the types of Indexing system.
- b) Discuss the pre-co-ordinate indexing system.
- c) Explain the nature of information storage and retrieval system.

Q.4 Attempt **ANY TWO** of the following: (12)

- a) Discuss the compatibility and evaluation of information storage and retrieval system.
- b) Describe the types of information retrieval.
- c) Explain the process of information retrieval.

Q.5 Write the short notes on **ANY THREE** of the following : (12)

- a) Major steps of Evaluation
- b) Importance of search strategies
- c) Online database searching
- d) Purpose of indexing language
- e) Controlled Vocabulary

* * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ शब्दकुल कोशाची व्याख्या व टप्पे स्पष्ट करा. (१२)

किंवा

शब्दकुल कोशाचे स्वरूप व संज्ञा संबंध वर्णन करा.

प्र.२ ग्रंथसूचीय नोंदीसाठी असलेल्या विविध मानकांची चर्चा करा. (१२)

किंवा

अमुद्रित साहित्याचे ग्रंथसूचीय वर्णन स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) निर्देशन पध्दतीचे प्रकार वर्णन करा.
- ब) पूर्वसमन्वय निर्देशन पध्दतीची चर्चा करा.
- क) माहिती संचय व प्रतिप्राप्ती पध्दतीचे स्वरूप वर्णन करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) माहिती संचय आणि प्रतिप्राप्ती-पध्दतीची सुसंगतता व मुल्यमापन यावर चर्चा करा.
- ब) माहिती प्रतिप्राप्तीचे प्रकार वर्णन करा.
- क) माहिती प्रतिप्राप्तीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा. (१२)

- अ) मुल्यमापनातील महत्त्वाच्या पायऱ्या
- ब) शोध प्रक्रियेचे महत्त्व
- क) ऑन लाईन डाटाबेस शोध
- ड) निर्देशन भाषेचे उद्देश
- इ) नियंत्रित संज्ञासंग्रह

* * * *